

Aan de gemeenteraad

datum	07-10-2025
behandeld door	R. Aarnoudse
ons kenmerk	2025-0055232
doorkiesnummer	14-078
Onderwerp	Beleidsregel Hergebruik PFOA-houdende grond vastgesteld

Geachte mevrouw, heer,

Via deze brief willen wij u informeren over de “Beleidsregel hergebruik PFOA-houdende grond en baggerspecie gemeente Papendrecht 2025” die het college op 23 september 2025 heeft vastgesteld. Deze beleidsregel is een aanvulling op de algemene bodemregels in het omgevingsplan (vastgesteld door de raad op 3 juli 2025) en landelijke beleid. In de beleidsregel staat hoe maatwerk voor PFOA-houdende grond moet worden getoetst. Hierbij staan kernprincipes gericht op het beschermen van de volksgezondheid en het milieu centraal.

In de regio Zuid-Holland Zuid is sprake van een omvangrijke bodemverontreiniging met de PFAS-stof PFOA (Perfluorooctaanzuur), als gevolg van decennialange uitstoot door de chemische fabriek Chemours (voorheen DuPont). In het Handelingskader PFAS 2021 heeft de Rijksoverheid normen vastgesteld voor het hergebruik van PFAS-houdende grond.¹ Veel grond in de regio Zuid-Holland Zuid voldoet hier niet aan. Hierdoor kan bij ruimtelijke projecten een groot deel van de vrijkomende grond niet hergebruikt worden, en wordt daardoor gestort of gereinigd. Dit brengt hoge kosten met zich mee. Zonder lokaal maatwerk dreigen bouwprojecten voor woningen, wegen, bedrijventerreinen en andere maatschappelijk gewenste ontwikkelingen vertraging op te lopen of zelfs stil te vallen. Daarnaast staat dit haaks op het doel van hergebruik: zuinig omgaan met energie en grondstoffen en het efficiënt en doelmatig beheren van afvalstoffen.

Noodzaak voor maatwerk als tijdelijke overbruggingsmaatregel

De noodzaak voor maatwerk voor het hergebruik van PFOA-houdende grond is hierdoor groot. Om toch verantwoord met deze grond om te gaan, zijn er in regio Zuid-Holland Zuid regionale beleidsregels opgesteld voor het hergebruik van PFOA-houdende grond in onze regio. Wij zien dit nadrukkelijk als een tijdelijke overbruggingsmaatregel, in afwachting van afdoende technieken om deze vorm van verontreiniging het hoofd te bieden.

Het hergebruikbeleid kent drie kernprincipes, gericht op het beschermen van de volksgezondheid en het milieu:

- Grond mag alleen worden toegepast als deze niet vervuiler is dan de ontvangende bodem (standstill-principe), zodat de bodemkwaliteit behouden blijft.
- Er mogen geen gezondheidsrisico's zijn (hiervoor worden strenge RIVM-adviezen toegepast).

¹ Handelingskader PFAS (2021),
<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2021/12/13/2021335279-1-geactualiseerde-versie-handelingskader-pfas>

- Risico's voor natuur moeten aanvaardbaar blijven.

Afhankelijk van het gebruiksdoel gelden verschillende normen. Bij gevoelige toepassingen, zoals moestuinen, natuur en landbouw gelden strenge normen.

Wat houden de regels in?

Sterk vervuilde grond — met meer dan 60 microgram PFOA per kilogram — mag nooit worden hergebruikt. Licht en matig vervuilde grond mag wel worden toegepast, mits de concentratie lager is dan die van de ontvangende bodem en het gehalte qua risico passend is voor het gebruik. Zo blijft het standstill-principe leidend en wordt onnodige reiniging of storting voorkomen.

De beleidsregel is ontwikkeld op basis van adviezen en normen van het RIVM en hanteert strenge voorwaarden om gezondheid en milieu te beschermen. Sterk vervuilde grond (boven 60 µg/kg PFOA) blijft uitgesloten van hergebruik.

Welk (participatie)proces is doorlopen om tot dit voorstel te komen?

De beleidsregel is tot stand gekomen in afstemming met de Omgevingsdienst. De bijgevoegde beleidsregel is een uitwerking van de nieuwe bodemregels die door de raad zijn vastgesteld. Voor dit bredere pakket heeft participatie regionaal plaatsgevonden.

Deze specifieke beleidsregel heeft betrekking op de beoordeling van maatwerkverzoeken bij het hergebruik van PFOA-houdende grond. Aparte participatie voor deze regel was daarom niet noodzakelijk. Wel heeft de Omgevingsdienst het conceptbeleid aan meerdere marktpartijen voorgelegd met het verzoek om feedback. Hierop is positief gereageerd: men vond het beleid duidelijk en werkbaar.

Vervolg

Het beoordelen van maatwerkverzoeken is door alle gemeenten gemandateerd aan de OZHZ en maakt onderdeel uit van het reguliere jaarprogramma. Dit blijft zoals het nu is geregeld – het verschil is dat er met deze beleidsregel een duidelijk beoordelingskader beschikbaar komt.

De uitvoering van deze beleidsregel brengt dus uitsluitend ambtelijk inzet met zich mee.

Tot slot

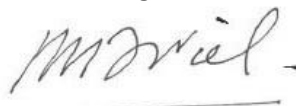
Wij gaan ervan uit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Papendrecht,
de secretaris, de burgemeester,

J.M. Ansems

M.J.M. van Driel